

der for 2 Aar siden skulde laanes 117,000 Kr. til Digeanlægget mellem Øland og Gjøl. Den Gang paatog Hjørring Amt sig nemlig at laane Beløbet til videre Fremlaan. Det laante de 117,000 Kr. i Statsanstalten for Livsforsikring paa Vilkaar, som vanskeligt kunde være opnaaet paa anden Maade. Jeg er Hjørring Amt meget taknemmelig for den Imødekommen, som det der viste, og jeg vil haabe, at det vil stille sig lige saa liberalt, hvis det Udvalg, som ned-sættes angaaende det her omhandlede Digeanlæg, henvender sig til det om en lignende Bistand. Jeg tror nemlig, at det vil være den eneste Maade, hvorpaa Sagen kan ordnes, og jeg er ikke i Tvivl om, at det vil være den bedste og billigste Maade at ordne den paa.

Sagens Forhistorie skal jeg ikke her komme ind paa, da jeg allerede ved Finanslovens første Behandling i denne Samling og ved Finanslovens tredje Behandling i forrige Samling har gjort udførlig Rede derfor. Men der er nogle enkelte andre Punkter, som jeg lige skal berøre, navnlig med Hensyn til de Betingelser, paa hvilke Tilsagnet om Statstilskud gives. I Betænkningen er under Nr. 71 i 6 fortløbende Punkter disse Betingelser opførte. De lyder saaledes:

„1. Der forbeholdes Staten Ejendomsret til de fra Fjorden inddæmmede Arealer, hvis Grænser nøje konstateres.

2. Fiskeriet i det inddæmmede forbliver indtil videre frit i samme Omfang som hidtil, idet Ministeriet dog forbeholder sig naar som helst at kunne bestemme, at Retten til Fiskeriet skal alene tilkomme Staten.

3. Der forbeholdes Staten som Ejer af de inddæmmede Arealer Ret til saavel samtidig med Udførelsen af Dæmningsanlægget som senere at fordre, at de i Foretagendet interesserede Lodsejere skal afgive den fornødne Grund til Anlæg af Veje til fornævnte Arealer, dog mod fuld Erstatning efter Vurdering af uvildige, af vedkommende Ret udmeldte Mænd.

4. Anlægget af den paagældende Dæmning udføres med Bistand af Statens Vandbygningsvæsen mod Refusion fra Lodsejernes Side af de Vandbygningsvæsenet eventuelt paaførte direkte Udgifter til Arbejder i Marken.

Den tekniske Kontrol med Anlægget og den senere Vedligeholdelse føres ligeledes af Vandbygningsvæsenet. Meningsuligheder mellem Lodsejernes Repræsentanter og Vandbygningsvæsenet afgøres af Ministeren for offentlige Arbejder.

5. Der skal ikke kunne paalægges Staten som Ejer af de fra Fjorden inddæmmede Arealer nogen Pligt til at deltage i Udgifterne ved Anlæggets Vedligeholdelse, før det inddæmmede er helt eller delvis tørlagt og egnet til at matrikuleres, og da kun i Forhold til Værdien af de tørlagte Arealer.

6. Til at forestaa Anlæggets Udførelse m. v. oprettes, saa snart Forholdene tillader det, et Digelag, til hvis Bestyrelse et af Medlemmerne udpeges af Ministeren for offentlige Arbejder.“

Endelig tilføjes der, at det er en Forudsætning, at Sagen gøres til Genstand for Behandling i en Landvæsenskommission. Naar dette sidste Krav ikke var med i de Betingelser, der blev opstillet i sin Tid, og som væsentlig var de samme som de, der her opstilles for Ydelsen af et Statstilskud, er Grunden den, at der allerede, forinden vi søgte Staten om Tilskud til Foretagendets Gennemførelse, af en Landvæsenskommission var afsagt en Kendelse, der gik ud paa at anbefale Foretagendet. Jeg er fuldstændig enig i de Krav, der her er stillede af Trafikministeriet, om, at Sagen gøres til Genstand for en Behandling af en Landvæsenskommission. Det er ganske naturligt og rimeligt. Angaaende Punkt 1 vil jeg dog gerne gøre den Bemærkning, at der kan fornuftigvis ingen Tvivl være om, at de tilstødende Lodsejere maa faa Godtgørelse for de Arealer, der i Tidens Løb er forsvundet. Det fremgaar udtrykkeligt af Limfjordskommissionens Betænkning i sin Tid, at det er meget betydelige Arealer, der er gaaet tabt, navnlig fra de Holme, der ligger Vest for Øland, for Resten ogsaa fra det faste Land. Jeg kan som Eksempel nævne den store Holm Tøtterne. Efter sidste Opmaaling udgjorde den kun 100 Tønder Land, medens den i tidligere Aar, jeg husker ikke, om det var i 1880 — det var dog vist længere tilbage i Tiden — udgjorde 144 Tønder Land. Der er altsaa af denne enkelte Holm forsvundet omtrent 40 Tønder Land. Naar der her nævnes, at Grænser for Statens Ejendomsret til de indvundne Arealer nøje skal konstateres, maa jeg sige, at det er de samme Betingelser — det er det for øvrigt ved alle de 6 Punkter — som blev stillet, da vi fik Tilskud til Diget mellem Gjøl og Øland, men Staten plejer ikke at være smaalig og vil neppe heller være det her. Jeg gaar ud fra, at de Arealer, som er gaaet tabt for de tilstødende Lodsejere, vil blive godskrevet dem nu, naar